

Perämeren kansallispuiston ja Huiturin vesialueiden kalastusjärjestelyt

Perämeren kansallispuiston, Perämeren saarten ja
lin Röytän hoito- ja käyttösuunnitelma 2021

HKS-Projektipäällikkö erikoissuunnittelija Eevamaria Harala;
Eräsuunnittelija Kari Sarajärvi

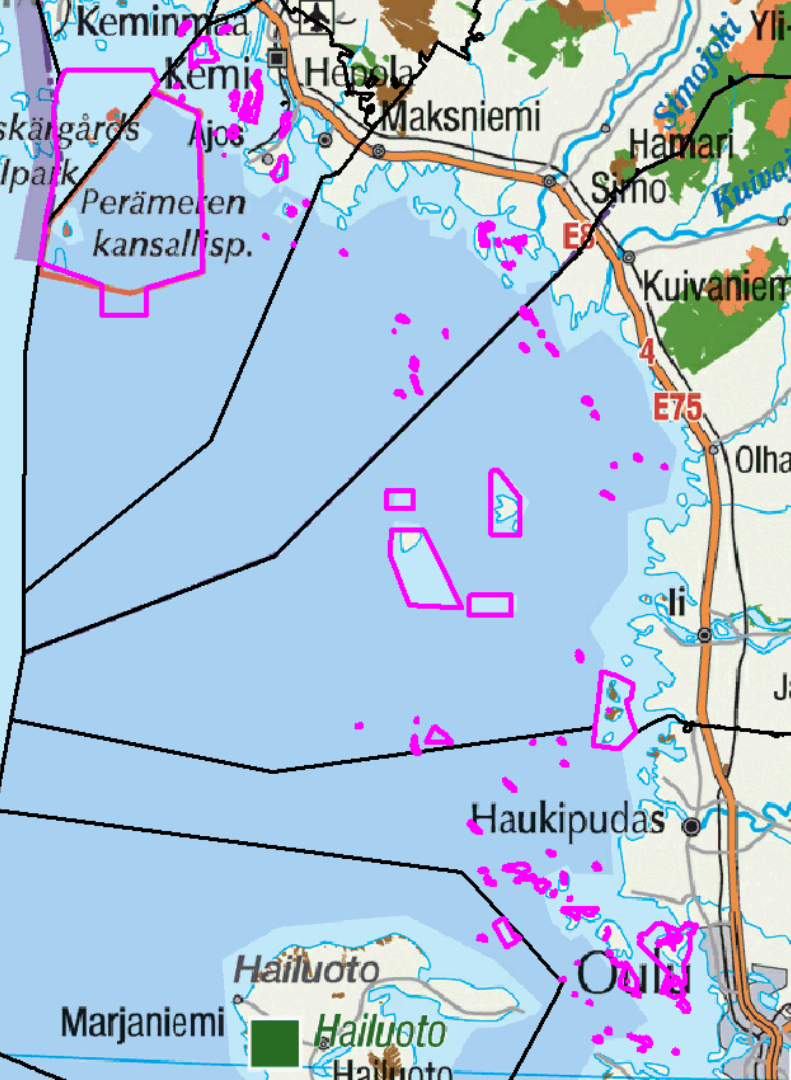
Aineisto keskustelutilaisuuteen 7.4.2021

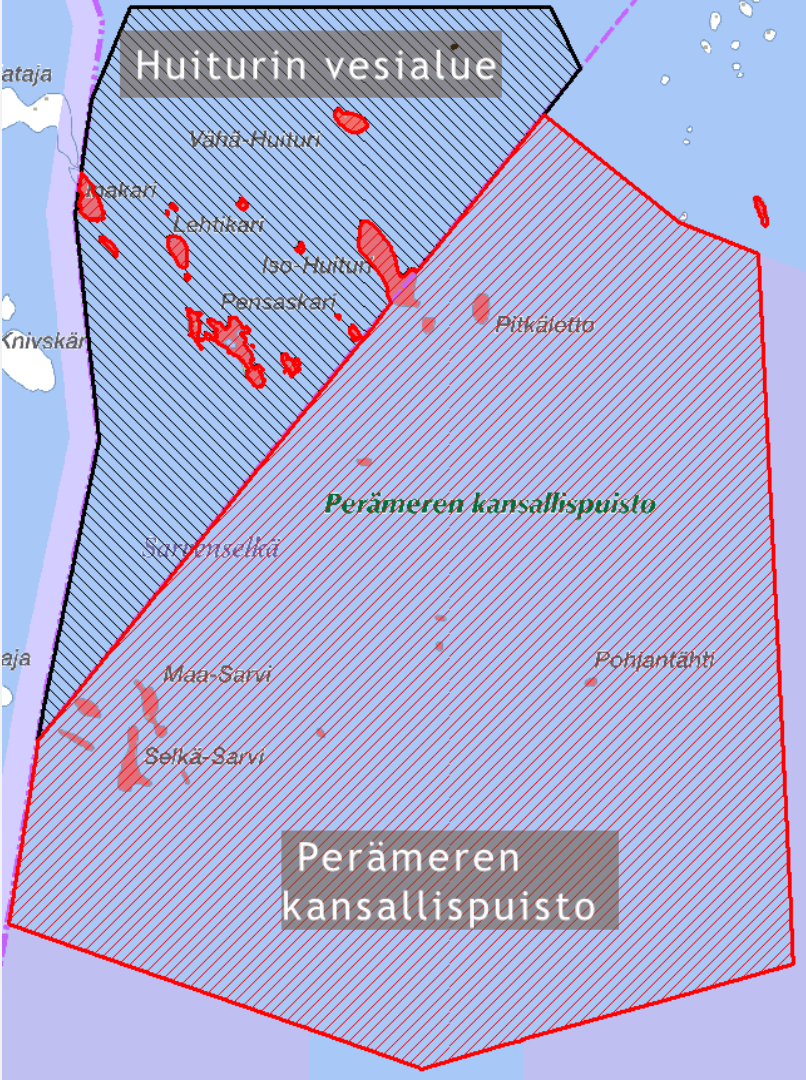
Suuntaa-antava asialista 7.4.

- Kokouksen tausta lyhyesti (HKS)
- Kalastuksen nykytila: Huituri kuuluu rajajokikomission alueeseen – vaikutukset kalastukseen
- Metsähallituksen tavoite ja erilaiset kalastusjärjestelymahdollisuudet
- Hylkeet
- Mahdollinen karttatarkastelu, missä uhanalaisia lajeja, tai muuta kerrottavaa?
- Asian eteneminen

Tausta

- Perämeren hoito- ja käyttösuunnitelma (HKS) päivitetään vuoden 2021 aikana. Uusi alue karttakuvassa.
- Osana suunnitelmaa selvitetään Perämeren kansallispuiston ja sen ympäröivän valtion vesialueen (ns. Huiturin vesialue) kalastuskäytännöt ja kalakantojen kestävyys.
- Tämän selvityksen mukaiset muutokset EIVÄT tapahdu HKS:n valmistumisen myötä 2021-2022. Jos säädöksiä muutetaan, se vaatii eduskunnan käsittelyn.
- Kyse on keskustelun avauksesta

Kalastuksen nykytila, KP

- **Perämeren kansallispuiston** perustamislain (537/1991 3 §) mukaan kalastuslaissa ([286/82](#)) säädetty oikeus kalastaa yleisellä vesialueella on voimassa kaikilla Perämeren kansallispuistoon kuuluvilla vesialueilla.

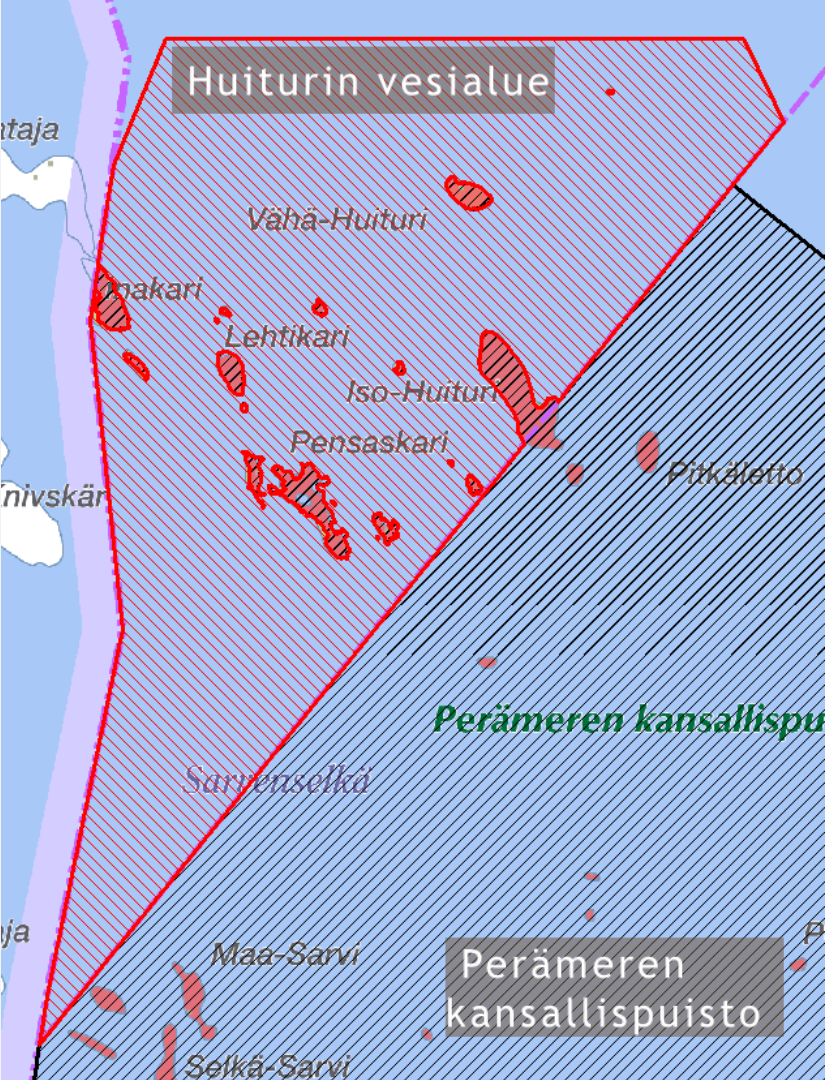
Perämeren kansallispuiston vesialueet eivät kuitenkaan kuulu yleiseen vesialueeseen.

Kalastonhoitomaksun suorittaneella sekä jokaisella alle 18-vuotiaalla ja 65 vuotta täyttäneellä Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaisella on oikeus harjoittaa vapaa-ajan kalastusta (virkistys- ja kotitarvekalastusta, KL8 §)

Rasvaevällisen meritaimenen ja meriharjuksen ottaminen saaliiksi on kielletty (kalastuslaki ja -asetus).

Tällä hetkellä kantojen tila huono (LUKE seurannat).

- Nykytilassa ainut mahdollisuus vaikuttaa kalakantojen säilymiseen on hakea ELY:ltä esim. alueellisia/ ajallisia rajoituksia verkkokalastukseen.

Kalastuksen nykytila, Huituri

- **Huiturin vesialue** ei kuulu yleisveteen, mutta kuuluu Suomen ja Ruotsin väliseen rajajokisopimuksen (sopimus 1.10.2010) piiriin ja Tornio-Muoniojoen kalatalousalueeseen.

Huiturin vesialueella voi kalastaa yleiskalastusoikeuksilla. Metsähallitus myöntää lupia kaupallisille kalastajille mm. rysille ja verkoille. Vapaa-ajankalastajille ei tällä hetkellä myönnetä verkkolupia.

Rajajokisopimus rajoittaa alueen kalastuskäytäntöjä. Näistä rajoituksista sovitaan vuosittain (Suomi: MMM ja Ruotsi: meri- ja vesiviranomainen)

Perämeren kansallispuiston vesialuetta ei liitetä rajajokisopimukseen ja Tornion-Muoniojoen kalatalousalueeseen, vaikka Huituri liitettäisiin kansallispuistoon.

Vastaavasti kalatalousalueiden rajat säilyvät, mutta eivät vaikuta suoraan alueen kalastusmääräyksiin. Kalatalousalueet voivat esittää rajoituksia, jotka ELY-keskus määrää; näitä noudatetaan.

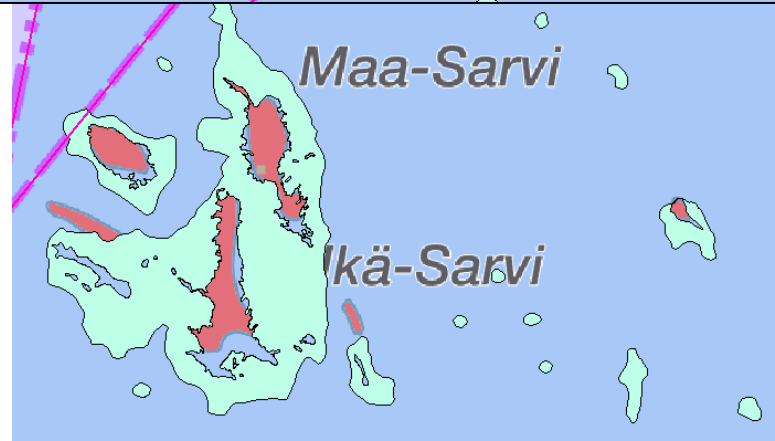
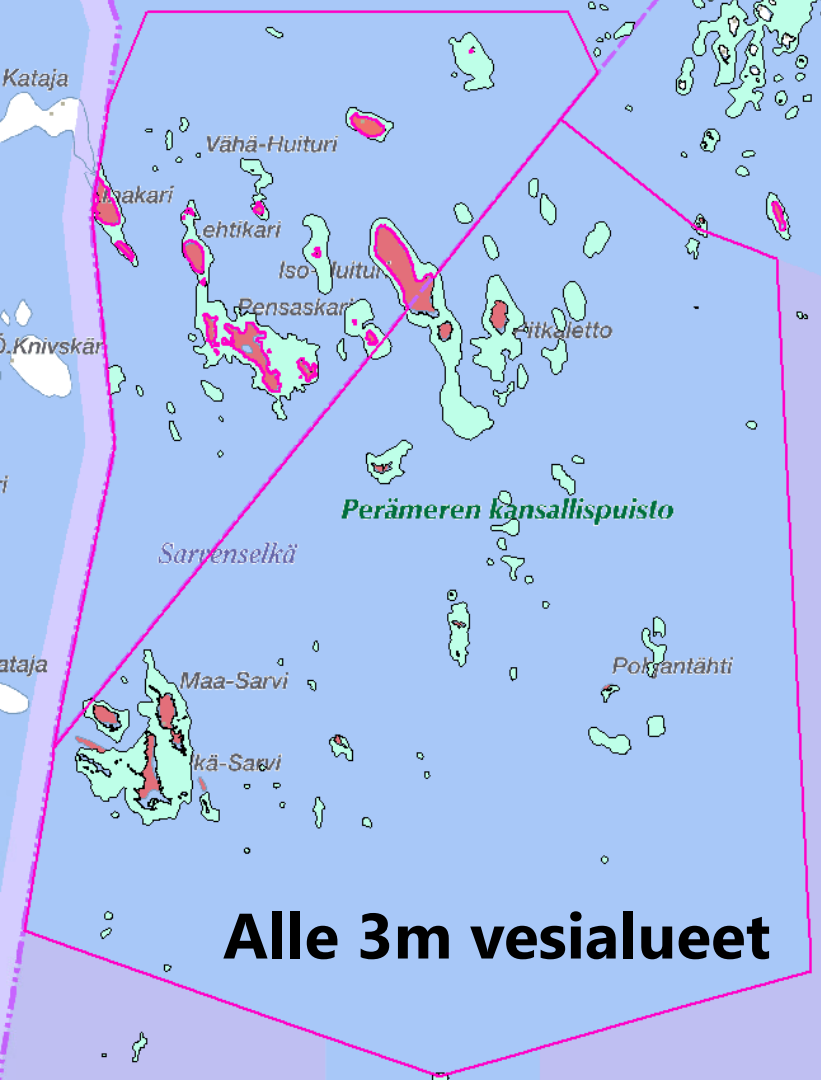
Tavoitteet kalastuksen järjestämiseksi

- Vesialueita olisi mielekästä käsitellä yhtenä kokonaisuutena sekä alueiden käytön, että kalastuksen kannalta.
- **Miksi?** Huiturin vesialueen saaret kuuluvat jo kansallispuistoon
- **Miksi?** Alueilla esiintyy erittäin uhanalaista meritaimenta ja äärimmäisen uhanalaista meriharjusta, joiden säilyminen tulee turvata.
- **Miksi?** Tavoite on mahdollistaa koko alueella sekä kaupallinen kalastus että vapaa-ajan kalastus (myös Huiturissa) **kestävästi nyt ja tulevaisuudessa**.

Kestävä kalastus tarkoittaa kalastusta, jolla kaikkien kalalajien kannat säilyvät elinvoimaisina ja kalastuksen piirissä.

- Keinoja:
 - Ajalliset ja alueelliset rajoitukset (lupaehtoina).
 - Pyydysrajoitukset (verkkojen silmäkoko tms.).

Esimerkiksi: Ruotsin puolella, alle 3m syvyisissä vesissä verkkokalastus kielletty.

Hylkeet

- Perämeren kansallispuistossa metsästys on kielletty

Alueen perustamisasetuksen mukaan kansallispuistossa saa Metsähallituksen luvalla *"vähentää kasvi- tai eläinlajin yksilöiden lukumäärää, jos laji on lisääntynyt liikaa tai käynyt muuten vahingolliseksi"*. Tämä koskee luonnonsuojelullista vahinkoa, ei vahinkoa esimerkiksi ammattikalastukselle.

Kyseessä luonnonsuojelulain mukainen poikkeuslupa, ei metsästyslain mukainen metsästysoikeuden haltijan lupa

- Huiturin vesialueella metsästys on sallittu Metsästyslain 8 § :n mukaisesti paikkakuntalaisille
- Mikäli Huiturin vesialue liitetään kansallispuistoon, tulee kansallispuiston perustamissäädökset avata kestävän kalastuksen järjestämiseksi.
- Vesialuetta ei voi suoraan liittää kansallispuistoon, vaan liitos vaatii muutenkin säädösmuutoksen, johtuen suorassa liitoksessa metsästykseen aiheutuvista muutoksista.
- Tällöin myös metsästyskysymys nousee käsiteltäväksi. Asiaa valmistelee ympäristöministeriö, ja säädöksen antaa eduskunta.

Miten edetään?

- Metsähallitus kokoaa kommentit ja ehdotukset vesialueiden yhdistämisestä tässä tilaisuudessa esitetyn mukaisesti
- Metsästyksen osalta järjestetään erikseen vastaava tilaisuus, jonka kommentit kootaan.
- Asiasta koostetaan mietintö tai ehdotus, joka esitetään Ympäristöministeriölle (riippumatta ehdotetaanko liittämistä tai ei). Tämän jälkeen YM ottaa vastuun asian mahdollisesta edistämisestä.
- Kalastuksen säätelyä alueella suunnitellaan yhteistyössä eri kalastajaryhmien kanssa, siten, että alueella voitaisiin kalastaa kestävästi.

Tavoitteena turvata kalansaaliit myös tuleville polville, ehkä jopa meriharjusta ja meritaimenta
- Kalastusjärjestelyiden pohjaksi Metsähallitus selvittää lähivuosina meritaimenen ja meriharjuksen esiintymistä ja esiintymisalueita

Tähän pyydetään tietoja myös alueen kalastajilta!

Yhteystiedot

- Kysymykset hoito- ja käyttösuunnitelmasta
Eevamaria Harala
- Lisätiedot kalastusjärjestelyistä
Kari Sarajärvi
Eero Hartikainen
- Sähköpostitse etu.suku@metsa.fi
- Hoito- ja käyttösuunnitelman sivut:
metsa.fi/perameren-suunnittelu

www.metsa.fi

 [@metsahallitus_forststyrelsen](https://www.instagram.com/metsahallitus_forststyrelsen)

[@metsahallitus](https://twitter.com/metsahallitus)